

hvis man vil stille det op saaledes, at de skal have Godtgørelse ikke alene for lidt Tab, men ogsaa for Afsavn af forventet Gevinst, gaar man for vidt, thi saa lægger man ganske simpelt Lovforslaget saadanne Hindringer i Vejen, at der ikke kommer noget ud af det. Det vil jeg for mit Vedkommende ikke være med til, thi det er et af de Midler, vi maa benytte for at raade Bod paa Bolignøden, at man ikke river de gamle Huse ned, i alt Fald ikke, før der er bygget et Antal op, som er tilstrækkeligt til at tilfredsstille Begæret efter Boliger.

Jeg skal ikke komme ind paa Enkeltheder; dem kan vi jo, som jeg sagde, drøfte i Udvalget. Jeg har blot villet gøre disse Bemærkninger for at vise, at der virkelig er en Nødstilstand her, som vi maa være rede til at bringe Ofre for at afhjælpe, og jeg vil anbefale Lovforslaget til virkelig velvillig og hurtig Fremme her i Tinget.

Formanden: Folketingsmanden for Københavns 6te Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Foss: I Anledning af de nu faldne Udtalelser om en Ordre, der skulde være givet Teglværkerne til kunstigt at begrænse deres Produktion, maa jeg sige, at jeg tror, det ærede Medlem (Jessen) tager fejl. Jeg har at gøre med nogle Teglværker, og ikke alene har jeg aldrig hørt om en saadan Ordre, men jeg ved endog saa, at disse Teglværker har haft Ordre til — og udført den — at forcere deres Produktion saa meget som overhovedet muligt. Det vilde ogsaa være urimeligt, om Teglværkerne ikke vilde gøre alt, hvad de kunde, for at skaffe saa meget som muligt frem paa et Tidspunkt, hvor de kan blive af med det, og det vilde stemme lidet med de naturlige Regler for at drive industrielle Virksomheder, hvor det, som ved Teglværkerne, ikke mindst kommer an paa at kunne holde Produktionen oppe paa det fulde Kvantum. Det er altid den sidste Ende, der skal give Udbyttet. Vanskeligheden for Teglværkerne ligger paa et helt andet Punkt, nemlig Vanskeligheden ved at skaffe Kul og de overordentlig høje Kulpriser. Jeg har bedt om Ordet for at nedlægge Indsigelse mod det ærede Medlems Udtalelser.

Formanden: Folketingsmanden for Præstø Amts 6te Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Jessen: Jeg vil i Anledning af denne Indsigelse gøre opmærksom paa, at jeg har mine Oplysninger fra udmærket gode Kilde, idet to Teglværksejere, som er indenfor Ringen — det er to fynske Teglværker, det drejer sig om —, overfor Overskyldraadet har erklæret, at de som Medlemmer af Ringen var forpligtede til kun at producere 85 pCt. af, hvad de kunde producere, for at Priserne kunde holdes oppe paa et vist Niveau. Saaledes foreligger der en officiel Beretning om, at disse to Teglværksejere har erklæret, og jeg kan ikke tænke mig, at Teglværksejere, som selv erklærer, at de er Medlemmer af Ringen, skulde indrømme noget saadant, hvis det ikke var rigtigt.

Formanden: Folketingsmanden for Københavns 6te Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Foss: Jeg takker for Oplysningerne om, at det er to fynske Teglværker. Jeg kender ikke noget til, at fynske Teglværker har Ring med de Teglværker, der leverer Sten til København f. Eks. De klarer allerede Spørgsmaalet noget. Jeg maa altsaa hævde, at hvad end disse to Teglværksejere maatte have sagt, hvad de end maatte være besluttet paa Fyn, vedrører det ikke de Teglværker, der leverer Sten til København.

Niels Petersen: Det er jo en betydelig Myndighed, Lovforslaget tillægger Kommunalbestyrelserne, men det er efter min Mening ikke nogen større Myndighed, end Omstændighederne absolut nødvendiggør. Her er et Tilfælde, hvor Grundsætninger om det kommunale Selvstyre maa finde Anvendelse i meget vidt Omfang. Det er vistnok egentlig vanskeligt at sige, hvor Grænserne i et Tilfælde som dette skulde ligge. Jeg tror under alle Omstændigheder ikke, at Lovforslaget drager dem for vidt. Forholdet er jo, som ogsaa den ærede foregaaende Taler (Jessen) har fremhævet, det, at der i alt Fald for Storkøbenhavns Vedkommende og sikkert rundt om i Landet i næsten alle større Provinsbyer — Stationsbyerne vistnok med — hersker ligefrem Nødstilstand. Bolignøden har antaget saadanne Former, at Kommunalbestyrelserne bogstavelig talt ikke ved, hvorledes de skal kunne magte Situationen. Antallet af husvilde paa Frederiksberg saavel som i København er vokset efter en Maalestok, som man slet ikke havde tænkt sig Muligheden af. Oktober Flyttedag.